

BOEKBESPREKINGEN

J. M. ANDERSON. *Applied Dental Materials*, Blackwell Scientific Publications, Oxford (1956), 422 + 9 pagina's, octavo, 31 fig., f 21.30.

Van de hand van Anderson, docent in „Dental Mechanics” en prothetische tandheelkunde aan de universiteit van St. Andrews (Engeland) is een nieuw boek verschenen over de tandheelkundige materiaalkennis. De schrijver zegt in zijn voorwoord dat het boek een gids is voor de dagelijkse verwerking van tandheelkundige materialen, en niet een wetenschappelijke verhandeling over hun eigenschappen. In zijn opzet om de resultaten van vele wetenschappelijke onderzoeken op een eenvoudige wijze, direct op de praktijk aansluitend, weer te geven, is de auteur naar de mening van recensent voortreffelijk geslaagd. Het vult een reeds lang bestaande leemte in de reeks boeken over tandheelkundige materiaalkennis. Blijkens het voorwoord is het boek ook als leerboek voor studenten bedoeld. Of de gevolgde opzet voor studenten aan een instelling voor hoger onderwijs de meest geschikte is, kan met recht betwijfeld worden, omdat òn de onderzoeksmethodiek òn het inzicht in de aanpak van problemen uit de tandheelkundige materiaalkunde in de verdrinking komen.

Het boek is verdeeld in 5 delen:

- a. algemene materiaaleigenschappen, waarin voornamelijk de beproevingsmethoden behandeld worden. (pag. 1—30)
- b. giet- en smeedbare materialen, waarbij de beginselen van de metaalkunde aan de orde komen en goud-legeringen, chroomkobalt-legeringen, stalen, roestvrij staal, wolframcarbide, laagsmeltende legeringen, solderen en galvanoplastiek behandeld worden. (pag. 30—150)
- c. de tandheelkundige precisiegiettechniek. (pag. 150—210)
- d. niet-metallische materialen, zoals gips, stents, zinkoxyde pasta's, guttapercha, hydrocolloiden, afdruk materiaal op rubber basis, protheseskunsthars, porselein, polijst- en slijpmiddelen. (pag. 210—335)
- e. vulmaterialen, zoals amalgaam, cementen en snelhardende kunsthars. (pag. 335—395)

Het werk is tot 1955 als 'bij' te beschouwen.

Naast grote waardering heeft recensent ook enige kritiek. Zo is van een begripsverwarring sprake als bij de indeling van kunstharsen polycondensaten met thermohardende kunstharsen vereenzelvigd worden. Bij het plaatsen van nylon bemerkt de schrijver dat ook. Het is jammer dat de auteur niet meer de resultaten van het onderzoek naar de amalgaamverharding na 1953 heeft verwerkt, omdat nu een weinig acceptabele verklaring van de expansie-beïnvloeding wordt gegeven. Het verband, waarin daarbij de naam *Gaylor* wordt genoemd, is niet geheel juist. Gezien de huidige kennis over de afdrukmaterialen op rubber basis zou weglating van dit onderdeel in aanmerking zijn gekomen.

Het meest opmerkelijke hoofdstuk van het boek is volgens recensent: „de toepassing van de mechanische eigenschappen op de tandheelkunde.”

Een goede bibliografie van 14 pagina's besluit het boek, een trefwoordenregister vergemakkelijkt het opzoeken.

De uitvoering is goed, het aantal illustraties bescheiden. De prijs is niet hoog. Samenvattend is het boek zeer geschikt als naslagwerk voor de practicus; voor het gebruik als leerboek ten behoeve van studenten acht recensent de methodiek minder geschikt.

C. A. v a n G u n s t

J. T. GINN, B.S., D.D.S. *Review of dentistry. Questions and answers.* Uitg. The C.V. Mosby Co., St. Louis, 2 nd. ed. 1956. 997 pag. \$ 8.

Repetitoria, waarin de complete leerstof voor studenten, die zich op het tandartsexamen voorbereiden, in de vorm van vragen en antwoorden is gebundeld, schijnen vooral in Amerika in een toenemende behoefte te voorzien. Konigden wij in 1955 de tweede druk van een omvangrijk werk van T r a p o z z a n o en medewerkers aan, thans is het de „Review of Dentistry” van J a m e s T. G i n n c.s., waarvan een tweede editie de aandacht vraagt.

Ook hier heeft een groot aantal vooraanstaande specialisten zich beijverd, om de talloze vragen, die zich op alle terreinen van de tandheelkunde voordoen, beknopt en duidelijk te beantwoorden; ook hier is het resultaat een lijvig boekwerk, verdeeld in 22 hoofdstukken, dat tezamen met een uitgebreide index bijna 1000 bladzijden beslaat.

Het werk heeft ter gelegenheid van deze nieuwe druk, in verband met de huidige exameneisen, vrij ingrijpende wijzigingen ondergaan. Het maakt een zeer verzorgde en overzichtelijke indruk; bij nadere kennisneming ontkomt men toch niet aan de overtuiging, dat de volgens deze studiemethode verworven kennis slechts fragmentarisch kan zijn. Ref. meent daarom dat werken als deze meer tegemoetkomen aan het tweede doel, dat de samensteller voor ogen zweefde: een naslagwerk voor de practicus.

J. B. V i s s e r

Prof. Dr. K. HÄUPL, Prof. Dr. W. MEYER, Prof. Dr. K. SCHUCHARD. *Die Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde.* Ein Handbuch für die zahnärztliche Praxis. Urban & Schwarzenberg, München-Berlin 1956. D.M. 19,50 (bij intekening) of D.M. 22 per aflevering. Afl. XXI, XXII, XXIII.

Aflevering XXI. (Deel IV). Hierin is opgenomen een 160 bladzijden tellende monografie getiteld: „Funktionell-prothetische Behandlung und Prophylaxe der Zahnlockerung und der Dysgnathien” van de hand van Prof. Dr. R e i c h b o r n - K j e n e r u b, Oslo. Schrijver vangt aan met de bespreking van de algemene invloed van de functie op het weefsel en de cel en vervolgt dan met de uitwerking welke belasting heeft op het parodontium, waarbij de pathologische veranderingen in het gebit de revue passeren. Ook de beïnvloeding van het kaakgewricht in dit verband komt aan de orde. De therapeutische mogelijkheden zijn in enige categorieën ondergebracht: dieet, kausgewoonten, inslijpen, fixatie van gebits-elementen en prothetische en orthodontische maatregelen.

Aflevering XXII vormt het begin van Deel III van dit vijfdelige standaardwerk, dat gewijd is aan de algemene en speciële chirurgie van mond en kaak. De inhoud omvat een aantal hoofdstukken van algemene strekking, die voor het onderhavige onderwerp van fundamentele betekenis zijn. Allereerst wordt de wondleer

behandeld (Prof. Dr. F. Brosch, Hamburg): de wond, wondgenezing en storingen daarin, zomede de wondbehandeling worden in kort bestek helder uiteengezet.

Van grote betekenis voor de chirurgie was de toepassing van de antibiotica en chemotherapeutica. De schrijver van het hieraan gewijde kapittel geeft een inzicht in de huidige stand van zaken, waarbij hij gezien de zich snel ontwikkelende kennis, geen aanspraak maakt op een definitief en vastomlijnd standpunt. Hij waarschuwt voor overdreven, ongemotiveerde toepassing en eist een weloverwogen indicatiestelling.

Dr. U. Berger bespreekt in het kort de bacteriologische resistentiebepaling, die van belang is in verband met het stijgend aantal resistente stammen bij sommige kiemen.

Drie hoofdstukken over de eigenlijke chirurgische arbeid vormen het slot van deze aflevering. Hierin bespreekt Prof. Dr. K. Schuchard achtereenvolgens de toerusting van de operatiekamer, de grondbeginselen der algemene operatieleer voor de tandheelkundige praktijk. Onderwerpen als sterilisatie en desinfectie, instrumentenleer, bloedstelping, wondverband, complicaties en voorts de pijnbestrijding komen aan de orde.

Aflevering XXIII bevat de voortzetting van het hoofdstuk over de pathologie der tanden en het gebit uit Deel I. Prof. Dr. W. Meyer, Göttingen, behandelt hierin de „marginale parodontitis”. Talrijke fraaie afbeeldingen van microscopische preparaten illustreren de tekst. Vervolgens wordt aandacht besteed aan tandfracturen, extractiewonden, wortelresten, en resorptieprocessen aan permanente elementen. Dr. Chr. Schulze, Göttingen, biedt voorts een verhandeling over de erfelijkheid van aantal, vorm en structuur van de tand.

L. J. A. van Schijndel

ONTVANGEN BOEKEN

Häupl, c.s.: Die Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde, Liefer. 22 en 23.

Schulze: Erbbedingte Strukturanomalien menschlicher Zähne.

Harnisch: Sulfonamide und Antibiotica in der Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde.

Hruska: Die inkorporierte mehrgliedrige Prothese.